

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.IV.35.568/2012/5.szám

A Kúria a dr. Törőcsik Attila által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek dr. Ivanovits Andrea ügyvéd által képviselt alperes neveSzerve (1097 Budapest, Soroksári út 22-24.) alperes ellen támogatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 2012. április 24. napján kelt 9.K.30.764/2011/9. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 10. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Debreceni Törvényszék 9.K.30.764/2011/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Debreceni Törvényszék által megállapított irányadó tényállás szerint a felperes az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott 2009. évi agrár-környezet gazdálkodási támogatás igénybevételeéről szóló 61/2009.(V.14.) FVM rendelet alapján 2009. június 27-én támogatás iránti kérelmet terjesztett elő az elsőfokú Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) Közvetlen Támogatások Igazgatóságához. A támogatással érintett és véglegesen jóváhagyott terület a következő:

- szántóföldi növénytermesztés és tűzok élőhely-fejlesztési előírások célprogramban 53,06 hektár,*
- extenzív gyepgazdálkodási célprogramban 86,00 hektár,*
- integrált szántóföldi növénytermesztési célprogramban 161,76 hektár,*
- gyepgazdálkodás tűzok élőhely-fejlesztési előírásokkal célprogramban 76,16 hektár.*

Az elsőfokú hatóság 2010. március 2-án kelt egybefoglalt döntésével a felperes kifizetési kérelmének csak részben adott helyt. Az

integrált szántóföldi növénytermesztési célprogramban, valamint szántóföldi növénytermesztés tűzok élőhely-fejlesztési előírásokkal célprogramban az ügyfél kérelme jóváhagyásra került. A határozat összesen 11.647.058.- Ft támogatási összeg kifizetéséről rendelkezett. A felperes kifizetési kérelmét elutasították a gyepgazdálkodás tűzok élőhely-fejlesztési előírásokkal célprogram valamint extenzív gyepgazdálkodási célprogram tekintetében. Az elsőfokú határozat - többek között - rámutatott, hogy az ENAR nyilvántartás alapján a felperesnek nincs elegendő állata a 0,2 állategység/hektár jogosultsági kritérium teljesítéséhez.

A felperes az elsőfokú döntéssel szemben fellebbezést terjesztett elő. Ebben előadta, hogy a két elutasított célprogramban igényelt 162,16 hektár nagyságú területhez viszonyítva 217 db juh elegendő, mégis 2009. szeptember 1-jén összesen 161 db juhot vásárolt, amellyel együtt a tulajdonában összesen 256 db anyajuh volt. Fellebbezésében a felperes azt is előadta, hogy az elsőfokú határozat meghozatala időpontjában az ENAR nyilvántartásban 2009. szeptember 1-jétől a tulajdonában lévő anyajuhok száma nem szerepelt. Az eltérést azonban az okozta, hogy az anyajuhok vásárlásakor a juhok vonatkozásában az eladó, nem küldte meg a szállítóleveleket. Fellebbezésében arra is hivatkozott, hogy sikerült rendeznie az ENAR nyilvántartás javítását, azaz 2009. szeptember 1-jétől a kérdéses állatállomány a nevében szerepel.

A felperes fellebbezését az alperes határozatával elutasította, az elsőfokú döntést helybenhagyta. Az alperes megállapította, hogy az adott célprogramokban a véglesen jóváhagyott 162,16 hektár nagyságú területhez képest az állatsűrűség 0,1904, így nem éri el az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott agrár-környezetgazdálkodási támogatások igénybevételének részletes feltételeiről szóló 61/2009. (V. 14.) FVM rendelet (a továbbiakban: Jogcímrendelet) 67. § (3) bekezdés b) pontjában és 69. § (3) bekezdés d) pontjában meghatározott hektáronkénti állategységet a 0,2 állategység/hektár.

A másodfokú határozat indokolása nem tért ki arra a felperesi fellebbezésben hivatkozott körülményre, hogy az egyik célprogram figyelembevétele mellett a jogszabály által megkívánt állategységgel, amennyiben rendelkezett, miért nem kapott támogatást az egyik célprogramhoz kapcsolódóan.

A felperes a közigazgatási határozatok bíróság felülvizsgálatát kezdeményezte. Az ügyben eljáró Debreceni Törvényszék ítéletében az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az első fokon eljáró közigazgatási hatóságot új eljárásra kötelezte. A bíróság rámutatott, hogy a gyepgazdálkodási, agrár-környezet gazdálkodási célprogram csoporthoz kapcsolódóan a Jogcímrendelet 67. § (1) bekezdés d) pontja szerint a 10. § (1) bekezdés szerinti nyilvántartásokban az állatállomány tartójaként a

regisztrációs szám alapján a támogatást igénylőnek kell szerepelnie. A felperes az iratokhoz 9/F/1. sorszám alatt csatolta a Nemzeti Élelmiszerlánc Biztonsági Hivatal Állattenyésztési Igazgatóságának 2012. április 3-án kelt azon igazolását, amely szerint a juh ENAR rendszerben 2011. március 29-én került a felperes tenyészetében rögzítésre 2009. szeptember 1-jére visszamenő hatállyal összesen 254 db élő egyed. Az igazolás szerint a másodfokú, 2011. június 8-án kelt határozat meghozatala időpontjában az ENAR rendszer a felperest 2009. szeptember 1-jei dátummal akként tartotta nyilván, hogy 254 db élő juh egyede van. A rendelkezésre álló adatokból a bíróság megállapította, hogy a felperes az ENAR rendszerben nem a bejelentési kötelezettségének elutasítása okán nem szerepelt, hanem az eladó oldalán felmerülő okból. Az alperes által hivatkozott Jogcímrendelet 10. § (1) bekezdés c) pontja az állatállományra vonatkozó bejelentési kötelezettséget írja elő. A rendelkezésre álló adatokból a bíróság kétség kívül állapította meg, hogy a felperes bejelentési kötelezettségének eleget tett, a felülvizsgálni kért másodfokú határozat meghozatala időpontjában a szükséges állatállománnyal történő rendelkezés ténye 2009. szeptember 1-jei hatályú bejegyzése meg is történt.

A Pp. 339/A. §-a szerint a bíróság a tényállást a határozat meghozatala időpontjában meglévő tények, valamint az akkor alkalmazandó jogszabályok figyelembe vétele mellett értékeli. Tekintettel arra, hogy a másodfokú határozat meghozatala időpontjában a felperes az ENAR rendszerben a szükséges állatállománnyal rendelkezett, a bíróság megállapította, hogy a határozat jogsértő módon hagyta figyelmen kívül ezt a tény.

Az elsőfokú bíróság döntésével szemben az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Az alperes szerint nem jogszabálysértő sem az utólagos módosítások figyelmen kívül hagyása, sem a felperes tulajdonában lévő tényleges egyedszám vizsgálata nélküli kizárólagos ENAR használat. Az alperes utalt az Európai Unió Bírósága C-21/10. számú ítéletére, amely kimondta, hogy a 817/2004/EK. rendelet 68. Cikke, illetve az 1257/1999. EK rendelet 22. Cikke lehetővé teszi az ENAR nyilvántartás kizárólagos figyelembevételét. Az ENAR utólagos módosítását az alperes szerint a 2007. évi XVII. törvény 43/A. § rendelkezése kizárja. Így nem lehetett volna figyelembe venni a 2009. szeptember 1-jére visszamenőleges hatályú ENAR bejegyzést. Az alperes szerint a bíróság tévesen értelmezte a Pp. 339/A. §-át. Véleménye szerint e rendelkezés helyes értelme, hogy amennyiben a közigazgatási eljárási szabályok kifejezetten rendelkeznek a kérelem benyújtását követően változott, vagy változtatott adatok és tények figyelmen kívül hagyásáról, úgy ezeket a közigazgatási határozat felülvizsgálata során - a főszabály alóli mentesülésre tekintettel - a bíróságnak is figyelmen kívül kell hagynia. Kérte ezért az

alperes a Kúriától a jogerős döntés felülvizsgálatát és a kereset elutasítását. Másodlagos kérelmében az alperes előadta, hogy amennyien a Kúria az ítéletet hatályában fenntartaná, akkor az indokolás és a hatóság részére történő iránymutatás módosítását kéri az általuk hivatkozott jogszabályok figyelembevételével.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

Az európai mezőgazdasági támogatásokkal kapcsolatban a Kúria több ízben figyelembe vette az Európai Unió Bíróságának C-21/10. számú ügyben 2011. július 21-én meghozott ítéletét, amely az 1257/1999/EK rendelet 22. cikkét és a 817/2004. EK rendelet 68. cikkét értelmezte több aspektusból. Az ítélet rendelkező részének 2. pontja szerint a módosított 1257/1999 rendelet 22. cikke és a 817/2004 rendelet 68. cikke lehetővé teszi a hatáskörrel rendelkező hatóságok számára, hogy az 22. cikkben szereplő agrár-környezetgazdálkodási támogatás igénybevételére vonatkozó jogosultsági feltételek ellenőrzése során kizárólag a szarvasmarhafélék egyedeinek egységes azonosítására és nyilvántartására szolgáló magyar rendszerhez hasonló, a szarvasmarhafélék egyedeinek egységes azonosítására és nyilvántartására szolgáló országos rendszer adatait vizsgálják e támogatás megtagadása céljából, anélkül hogy szükségszerűen más vizsgálatokat is le kellene folytatniuk. Az Európai Unió Bíróságának C-21/10. számú döntése a Fővárosi Bíróságnak előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére született.

Jelen ügyben irányadó tényállás szerint a felperes 2009. szeptember 1-én vásárolt összesen 161 db. juhot, így ebben az időpontban tulajdonában volt 256 db. anyajuh, ezáltal megfelelt a jogcímrendelet által előírt 0,2 állategység/ha követelménynek. A felperes előadása szerint - amelyet az alperes nem cáfol - önhibáján kívül nem történt meg az állatok ENAR nyilvántartásba történő átvezetése, mivel a 161 db. juhot eladó fél, az ún. „juh és kecske szállítólevelet” nem küldte meg az MGSZH ENAR részére. Erre tekintettel a vásárolt juhok ENAR nyilvántartásba történő rögzítésére csak később, 2011. március 29-én került sor, igaz ekkor 2009. szeptember 1-jére visszamenőleges hatállyal.

Az ügy irataiból megállapítható, hogy a hatóságnak tudomása volt a szükséges számú állatok meglétéről. Az alperes határozata kifejezetten tartalmazza, hogy „Az eljárás során megállapítottam, hogy az ügyfél 2009. szeptember 1-én vásárolt további 161 db. juhot, azonban a tulajdonjoga az ENAR-ban nem került átvezetésre, így azokat a hatóság figyelembe venni nem tudta.” Az alperes határozatának meghozatalakor azonban már az ENAR-ban a 161. juh átvezetésre került. Kúria megítélése szerint az Európai Unió Bírósága C-21/10. számú ítéletének 2. pontját nem lehet úgy értelmezni, hogy kizárólag az ENAR nyilvántartásba történő

átvezetés hiánya - de utólagos teljesítése - az érintett támogatásból való kizáráshoz vezethet akkor, amikor a hatóságnak egyébként hivatalos tudomása van a szükséges feltételek meglétéről, és ENAR nyilvántartásban történő rögzítés elmaradása nem az ügyfél mulasztásból ered.

Kúria a fentiek alapján megállapította, hogy a jogerős döntés nem áll szemben az Európai Unió Bírósága C-21/10. számú ítéletéből folyó követelményekkel.

A felülvizsgálati kérelem hivatkozott a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Tv.) 43/A. §-ának sérelmére, amely kizárja az ENAR rendszerben történő visszamenőleges módosítást. A Tv. 43/A. §-a szerint az ott meghatározott nyilvántartási rendszerekben az ügyfél által, a kérelem benyújtását követően kezdeményezett visszamenőleges módosítások nem fogadhatóak el, amennyiben a módosítás az intézkedésben való részvétel feltételeinek utólagos teljesítésére vagy a kérelem kedvezőbb elbírálására irányul. A Tv. 43/A. §-át a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény módosításáról szóló 2010. évi CLXII. törvény 23. §-a állapította meg, amely 2010. december 30-ával lépett hatályba. A 2010. évi CLXII. törvény 53. § értelmében a törvény rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni. Jelen ügyben a felperes kifizetési kérelmét 2009. június 27-én terjesztette elő. Figyelembe kell továbbá venni, hogy a kérelmező jogosultsága nem kizárólag az ENAR nyilvántartáson alapul, hanem a - fent kifejtettek szerint - a tényleges helyzeten, ezért az ENAR visszamenőleges pótlása nem az intézkedésben való részvétel feltételeinek utólagos teljesítését szolgálja.

A Kúria végezetül megjegyzi: gyakorlata szerint - mint ahogy azt a Kfv.35.307/2012.számú, illetve Kfv.35.308/2012.számú, az Európai Unió Bírósága C-21/10. számú döntését alkalmazó ítéletek is tartalmazzák - bár a hatóság a támogatásról dönthet kizárólag az ENAR nyilvántartásban történő adatok alapján, de nem közömbös, hogy a tényleges állatállománnyal a kérelmező rendelkezett-e, a hatóságnak erről volt-e tudomása, illetve, hogy a kérelmező magatartása miatt maradt-e el (késett) a nyilvántartásba történő bejegyzés. A hatóság az ellenőrzés keretében - mint ahogy ez a C-21/10. számú ítéletből is kiderül - köteles tájékoztatni az ügyfelet az ENAR nyilvántartásba történő rögzítés feltételének teljesítéséről is, ha egyébként a támogatáshoz szükséges további feltételek fennállnak. Minderre azért van szükség, hogy a mezőgazdasági termelő tudatában legyen annak, hogy a szarvasmarhafélék azonosítására és nyilvántartására szolgáló

rendszerben nem megfelelően azonosított vagy nyilvántartott állat az szabálytalannak talált állatnak minősül.

A Kúria megjegyzi végül - ahogy az Európai Unió Bíróságának C-21/10. ítélete is utal rá -, hogy az állatok azonosítására és nyilvántartására szolgáló rendszer számítógépes adatbázisának eredendően az a célja, hogy biztosítsa ezen állatok valós időben történő hatékony nyomon követését, amely közegészségügyi okokból alapvető fontosságú [lásd: C- 45/05. sz. Maatschap Schonewille-Prins ügyben 2007. május 24- én hozott ítélet (EBHT 2007., I- 3997. o.) 50. pontját]. Ezen adatbázisnak ennél fogva teljesen megbízhatónak kell lennie.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős döntést a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

Az eljárás során költség nem merült fel, ezért arról rendelkezni nem kellett.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. október 1.

Dr. Kozma György sk.
a tanács elnöke

Dr. Balogh Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Hörchneré
Dr. Marosi Ildikó sk.
bíró